

Edyta Łaborewicz
(Archiwum Państwowe we Wrocławiu
Oddział w Legnicy)

Dzieje akt i archiwum Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Legnicy

Organizacja partyjna województwa legnickiego

Od 1948¹ r. do połowy 1975 r. strukturę partyjną na poziomie wojewódzkim stanowiło siedemnaście komitetów wojewódzkich Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (tzw. instancje szczebla wojewódzkiego), którym podlegały komitety powiatowe i miejskie miast wydzielonych z powiatu, jako instancje partyjne szczebla podstawowego, oraz podporządkowane im komitety miejskie, gminne (1949 - 1954 i 1973 - 1975) i gromadzkie (1955 - 1972). Na Dolnym Śląsku, na terenie ówczesnego województwa wrocławskiego, istniał jeden Komitet Wojewódzki PZPR - we Wrocławiu.

Podjęte w latach 70-tych XX w. reformy administracji państwowej miały bardzo istotny wpływ na struktury partyjne. W końcu 1972 r. powołując 1 stycznia 1973 r. gminne rady narodowe i urzędy gmin jako oddzielne, współdziałające ze sobą jednostki administracyjne, zniesiono gromady i osiedla; zlikwidowano prezydium gromadzkich rad narodowych. W ślad za tym, od końca 1972 r. likwidowano komitety gromadzkie PZPR, i powołano komitety gminne (formalnie funkcjonujące od 1 stycznia 1973 r.), które zasięgiem swojego działania obejmowały obszar nowo tworzonych gmin. Jednocześnie wprowadzono zasadę powierzania funkcji przewodniczącego rady narodowej I sekretarzowi komitetu PZPR odpowiedniego szczebla.

Wprowadzona 1 czerwca 1975 r., bardzo głęboko idąca reforma administracyjna, i nowy podział administracyjny Polski (z 17 na 49 województw; przy równoczesnej likwidacji powiatów), spowodowała również wielkie zmiany w strukturach organizacyjnych PZPR. W miejsce dotychczasowych 17 komitetów wojewódzkich, powołano 49 nowych, którym podlegały komitety miejskie, miejsko - gminne i gminne. W wyniku zlikwidowania dotychczasowego województwa wrocławskiego powstały cztery nowe: okrojone województwo wrocławskie, jeleniogórskie, legnickie i wałbrzyskie. W miejsce „starego” Komitetu Wojewódzkiego PZPR we Wrocławiu powstały - analogicznie do podziałów administracyjnych - cztery „nowe” komitety wojewódzkie.

¹ Tj. od utworzenia Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, na Kongresie Zjednoczeniowym Polskiej Partii Robotniczej z Polską Partią Socjalistyczną, 15 grudnia 1948 r.

W skład województwa legnickiego weszło 38 jednostek administracji państwowej stopnia podstawowego, w tym 7 miast, 4 miasta – gminy, i 27 gmin. Analogicznie, utworzono 38 komitetów partyjnych stopnia podstawowego.

Komitetowi Wojewódzkiemu PZPR w Legnicy, według stanu na 30 czerwca 1975 r. podlegało 7 Komitetów Miejskich (w Legnicy, Chojnowie, Głogowie, Jaworze, Lubinie, Polkowicach i Złotorzy; w latach 1981 - 1982 zlikwidowano komitety miejskie w Chojnowie, Polkowicach i Złotorzy), 4 Komitety Miejsko-Gminne (w Chocianowie, Prochowicach, Przemkowie i Ścinawie; w latach 1981 - 1982 powstały jeszcze trzy: w Chojnowie, Polkowicach i Złotorzy) oraz 27 Komitetów Gminnych². W skład wymienionych wyżej organizacji, według danych ze stycznia 1978 r., wchodziło: 11 komitetów zakładowych liczących powyżej 400 członków i kandydatów, 20 komitetów zakładowych liczących do 400 członków i kandydatów, 833 podstawowe organizacje partyjne, 366 oddziałowych organizacji partyjnych, 913 grup partyjnych³. Legnicka organizacja partyjna liczyła 33 tysiące osób (w tym nieco ponad 26 tysięcy członków partii i ok. 6 tysięcy kandydatów). Oznaczało to, że „*co 13 mieszkańców [województwa] i co 5 zatrudniony w gospodarce uspołecznionej jest członkiem bądź kandydatem partii*”⁴. W ciągu niespełna trzech lat istnienia (czerwiec 1975 – grudzień 1977 r.), liczebność legnickiej wojewódzkiej organizacji partyjnej wzrosła o prawie 20 %, a według stanu na styczeń 1980 r. liczba członków i kandydatów wzrosła do ponad 40 tysięcy⁵. Wydarzenia polityczne lat 1980-1983 spowodowały zmniejszenie liczebności organizacji, do ok. 26 tysięcy osób na 31 grudnia 1983 r.⁶ Ten stan ilościowy członków partii w województwie legnickim z niewielkimi wahaniami (nieco ponad 25 tysięcy osób) utrzymał się do samorozwiązania PZPR w styczniu 1990 r. Ilość etatowych pracowników KW wahała się od 102 w 1975 r. (w tym 53 pracowników politycznych), do ponad 130 w 1981 r. (w tym 65 politycznych). Najwięcej osób na stanowiskach politycznych było w latach 1983 - 1987 (ok. 70). W styczniu 1990 r. w Komitecie Wojewódzkim pozostało 67 pracowników aparatu partyjnego, w tym 31 pracowników politycznych.

Pierwszą siedzibą Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Legnicy był budynek po byłym Komitecie Powiatowym przy ul. Rewolucji Październikowej 1 (obecnie ul. Senatorska). Od

² W: Chojnowie, Gaworzycach, Głogowie, Grębocicach, Gromadce, Jerzmanowej, Kotli, Krotoszycach, Kunicach, Legnickim Polu, Lubinie, Męcince, Miłkowicach, Mściwojowie, Paszowicach, Pęcławiu, Pielgrzymce, Polkowicach, Radwanicach, Rudnej, Rui, Udaninie, Warcie Bolesławieckiej, Wądrożu Wielkim, Zagrodnie, Złotorzy i Żukowicach. W 1981 r. zlikwidowano komitety w: Chojnowie, Polkowicach, Złotorzy.

³ „*Legnicka Wojewódzka Organizacja Partyjna w liczbach*”, Legnica, styczeń 1978, Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (dalej: KW PZPR Legnica), sygn. 2379.

⁴ Tamże.

⁵ „*Sprawozdanie Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej za okres 1978-1979*”, Legnica, styczeń 1980, s. 7, KW PZPR Legnica, sygn. 2380.

⁶ „*Materiały z Wojewódzkiej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej PZPR w Legnicy*”, Legnica, 25 stycznia 1984 r., s. 6, KW PZPR Legnica, sygn. 2380.

15 października 1975 r. do 1990 r. siedzibą KW stał się gmach w centrum miasta, w pobliżu Rynku, przy ul. Rosenbergów 3 (obecnie ul. Najświętszej Marii Panny 3, siedziba Izby Skarbowej i Urzędu Skarbowego). Choć budynek był własnością Legnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej, decyzją Urzędu Miejskiego w Legnicy, w 1976 r. został on przekazany KW PZPR w Legnicy nieodpłatnie, wraz z całym wyposażeniem.

Za zgodą Biura Politycznego KC PZPR, oraz uchwałą KW PZPR w Legnicy w sprawie wprowadzenia nowej struktury organizacyjnej w wojewódzkiej organizacji partyjnej, w lutym 1989 r. w drodze eksperymentu 35 wówczas istniejących komitetów miejskich, miejsko - gminnych i gminnych połączono w 13 komitetów rejonowych PZPR.⁷ Obejmowały one swoim zasięgiem tereny gmin, na których działały dotychczasowe instancje partyjne I stopnia. Pozostawiono komitety gminne, natomiast komitety miejskie i miejsko - gminne, podobnie jak rejonowe ośrodki pracy partyjnej, zostały zlikwidowane. Komitety gminne podlegały odtąd komitetom rejonowym, te zaś bezpośrednio Komitetowi Wojewódzkiemu PZPR. Celem takiego rozwiązania było „umocnienie terenowych władz partii”, a w sferze spraw gospodarczych – „silniejsze oddziaływanie polityczne” (jak zakładał „Projekt nowej struktury organizacyjnej PZPR w województwie legnickim”). Jak się niebawem okazało, była to ostatnia reorganizacja partyjnego aparatu.

Po przegranych przez PZPR wyborach do Sejmu i Senatu w czerwcu 1989 r., od października tego roku, jak w całym kraju, w ramach oszczędności i przygotowań do samofinansowania się partii od 1990 r., zaczęto likwidować balast rozrośniętej biurokracji partyjnej. Zlikwidowano m. in. Wojewódzką Szkołę Partyjną, a KW PZPR powołał własne przedsiębiorstwo handlowo – usługowo - produkcyjne NIVA, jednocześnie zwalniając większość funkcyjnych pracowników KW.

Po rozwiązaniu PZPR na jej ostatnim (XI) Zjeździe 27 I 1990 r., około dwudziestu jej byłych działaczy w Legnicy wstąpiło do - utworzonej 28 I 1990 r. przez grupę byłych członków PZPR - Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej (SdRP), dysponując (jako tzw. Wojewódzka Grupa Inicjatywna SdRP) przez pewien czas majątkiem zlikwidowanej legnickiej organizacji PZPR, w tym również zasobem archiwalnym.

Archiwa PZPR, „partyjna służba archiwalna”

⁷ W: Legnicy, Lubinie, Głogowie, Polkowicach (rejony o silnie wykształconym przemyśle), Jaworze, Chojnowie, Złotorzy (rejony o równowadze przemysłu i rolnictwa), Chocianowie, Prochowicach, Przemkowie, Ścinawie (rejony o przewadze rolnictwa, z ukształtowanymi ośrodkami miejskimi), Wądrożu Wielkim Grębolicach (rejony typowo rolnicze).

Materiały archiwalne partii politycznych Polski Ludowej w myśl przepisów wykonawczych do Dekretu z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych⁸, nie podlegały nadzorowi Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, i we własnym zakresie rozwiązywały problemy gromadzenia i opracowywania swoich akt. Najważniejsze aktualnie obowiązujące źródła prawa archiwalnego w Polsce - Ustawa o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach z 14 lipca 1983 r. wskazuje, że w wypadku „ustania działalności” partii politycznych, organizacji politycznych, spółdzielczych i innych organizacji społecznych, kościołów i związków wyznaniowych, ich materiały archiwalne obligatoryjnie „stają się własnością Państwa i wchodzi do państwowego zasobu archiwalnego” oraz, że „podlegają przekazaniu do właściwej jednostki państwowej sieci archiwalnej” (inaczej mówiąc, do właściwego terytorialnie archiwum państwowego)⁹. Tak więc, przejęcie materiałów archiwalnych b. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej przez archiwa państwowe nastąpiło z mocy ustawy, obowiązującej na długo przed tym, nim ktokolwiek mógł przewidzieć scenariusz wydarzeń lat 1989 - 1990.

Archiwa PZPR merytorycznie nie podlegały zatem państwowej służbie archiwalnej. Zabezpieczaniem dokumentacji partii zajmowały się kolejno Wydział Historii Partii przy Komitecie Centralnym Polskiej Partii Robotniczej (od maja 1946 r.), archiwum Komitetu Centralnego PZPR (od 1948 r., powstałego z połączenia archiwów PPS i PPR), i od 1 kwietnia 1971 r. Centralne Archiwum KC PZPR, które wraz z archiwami komitetów wojewódzkich partii (17, potem 49) utworzyło sieć archiwów partii, z własnymi przepisami, kadrą i wydawnictwami fachowymi¹⁰.

Każdy z nowo powstałych w 1975 r. 32 komitetów wojewódzkich PZPR został zobowiązany do utworzenia własnego archiwum, z odpowiednim pomieszczeniem i kadrą, z zadaniem zabezpieczania, przechowywania, opracowywania i udostępniania dokumentacji partyjnej, mającej trwałą wartość historyczną, wytwarzanej od chwili powstania wojewódzkiej organizacji partyjnej w nowej strukturze¹¹. „Nowe” archiwa KW, powołane w 1976 r., przejmowały w regularnych dopływach akta o wartości historycznej z komitetów wojewódzkich, miejskich, miejsko - gminnych, dzielnicowych i zakładowych oraz reprezentatywnych (wytypowanych) podstawowych organizacji partyjnych, wytworzonych po 1 czerwca 1975 r., a także komitetów gminnych utworzonych w 1973 r. Akta każdego

⁸ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1957 r. w sprawie państwowego zasobu archiwalnego* (Dz. U. Nr 12 poz. 66), § 5.2.

⁹ Art. 42 – 44 Ustawy archiwalnej.

¹⁰ J. Durko, *Archiwa Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej*, „Archiwa Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej”, nr 1, 1980, s. 3-9.

¹¹ *Wytoczne w sprawie działalności archiwów KW PZPR*, Warszawa 1976 (wydanie I); wydanie II poprawione i uzupełnione – w 1986 r.

komitetu tworzyły nowe samodzielne zespoły. Do „nowych” archiwów KW przekazano także (z 17 „starych” archiwów KW działających przed 1975 r.) na zasadzie kolekcji dublety akt komitetów powiatowych istniejących do 31 maja 1975 r. Oryginały tych akt miały pozostawać w „starych” archiwach, tak jak i akta istniejących przed 1975 r., a podlegających wówczas komitetom powiatowym, komitetów miejskich, miejskich i powiatowych, dzielnicowych. Zespoły te uznano za zamknięte¹², tzn. takie, których twórca zakończył działalność.

W myśl „Wytycznych w sprawie działalności archiwów komitetów wojewódzkich PZPR” z lat 1976 i 1986, z Komitetu Wojewódzkiego do archiwum KW przekazywano akta wytworzone w wyniku działalności władz KW (protokoły konferencji, Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej, Wojewódzkiej Komisji Kontroli Partyjnej, plenarnych posiedzeń i egzekutywy KW) oraz aparatu partyjnego (akta wydziałów KW). Swoje akta kategorii A przekazywały obligatoryjnie po upływie 2 - 3 lat wszystkie instancje I stopnia (komitety miejskie, gminne i miejsko - gminne) oraz organizacje partyjne, natomiast podstawowe organizacje partyjne – tylko wybrane (od 5 do 10 % ogólnej liczby POP z terenu województwa), na zasadzie reprezentatywności¹³. „Reprezentatywnych” POP organizacji partyjnej w województwie legnickim wytypowano - według wykazu z czerwca 1977 r. – 68 (7%), i z niewielkimi zmianami liczba ta przetrwała do końca lat 80-tych XX w.¹⁴. Przekazaniu do archiwum KW z instancji I stopnia podlegały m. in. protokoły konferencji sprawozdawczo - wyborczych, plenarnych posiedzeń, posiedzeń komisji rewizyjnych i kontroli partyjnej, ankiety statystyczne; z komitetów zakładowych i POP – protokoły konferencji zakładowych i zebrań sprawozdawczo-wyborczych POP, protokoły posiedzeń egzektyw KZ i POP, protokoły zebrań ogólnych POP. Przekazaniu do archiwum KW podlegały również akta kat. B i BE, uwzględnione w przykładowym wykazie akt¹⁵. Decyzję co do kwalifikacji akt nie wymienionych w przykładowym wykazie akt, a wytwarzanych przez instancje i aparat partyjny, podejmował pracownik archiwum KW.

Archiwum Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Legnicy

Jednoosobowe archiwum KW w Legnicy magazyn na akta pozyskało prawdopodobnie na początku 1977 r. Mieścił się on w piwnicy i był „zabezpieczony według

¹² „Wytyczne Centralnego Archiwum KC PZPR z czerwca 1978 roku skierowane do kierowników archiwów KW PZPR w sprawie gromadzenia i opracowywania akt w obecnej strukturze organizacyjnej partii”, „Archiwa Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej”, nr 1, 1980, s. 63-64.

¹³ „Wytypowane do reprezentacji POP powinny w sposób jak najbardziej pełny odzwierciedlać polityczno-społeczną i gospodarczą strukturę województwa”, KW PZPR Legnica, sygn. 925, nlb.

¹⁴ Ostatecznie przejęto akta 73 POP i komitetów zakładowych PZPR.

¹⁵ Przykładowy wykaz akt dla KW, KG, KM, KD, KZ i reprezentowanych POP PZPR, w: *Wytyczne w sprawie działalności archiwów KW PZPR*, Warszawa 1976, s. 59 - 70.

norm i zaleceń Centralnego Archiwum KC PZPR”. Powódź, która nawiedziła Legnicę w sierpniu tegoż roku, spowodowała zalanie i zniszczenie piwnicznego magazynu. O stratach dokumentacji czy też jej ewakuacji sprawozdania z pracy archiwum KW milczą¹⁶ - choć przecież dokumentację zaczęto przejmować w maju 1977 r. (akta instancji I stopnia i komitetów zakładowych, natomiast wydziałów Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Legnicy – późną jesienią¹⁷). Po powodzi, akta przeniesiono do pokoju biurowego archiwisty (o powierzchni 24 m²), a kierownictwo KW obiecało archiwum w krótkim czasie „cztery duże pomieszczenia z przeznaczeniem na czytelną i magazyny”¹⁸. Tymczasem (w lutym 1981 r.) przydzielono mu lokal po Wojewódzkiej Radzie Związków Zawodowych, a następnie (w sierpniu tegoż roku) przeprowadzono do jeszcze innego, o powierzchni ok. 25 m² na I piętrze budynku KW, służącego za magazyn i biuro jednocześnie. Do końca istnienia KW PZPR w Legnicy, sytuacja lokalowa archiwum nie poprawiła się¹⁹. Od grudnia 1981 do marca 1982 r. archiwum nie funkcjonowało - zbiory były spakowane w worki azbestowe i przygotowane do ewakuacji, a pracownik przeniesiony do pracy w Wojewódzkim Ośrodku Kształcenia Ideologicznego.

Na początku bieżącej działalności archiwum KW, jego pracownica sporządziła wyciąg z wytycznych dotyczących gromadzenia, zabezpieczenia i przekazywania akt do archiwum KW, rozesłany do komitetów wszystkich szczebli, POP i wydziałów KW. W miarę napływania akt, były one opracowywane i ewidencjonowane²⁰. Nadawana im sygnatura archiwalna składała się z trzech elementów w odniesieniu do akt jednorodnych formalnie, tj. protokołów konferencji sprawozdawczo - wyborczych, plenarnych posiedzeń i egzekutywy Komitetu Wojewódzkiego oraz akt instancji I stopnia (komitetów gminnych, miejskich, podstawowych organizacji partyjnych itp.), lub z czterech elementów dla akt jednorodnych tematycznie (w praktyce – akt aparatu partyjnego, czyli wydziałów KW). Dla każdejteczki aktowej czy koperty zakładano kartę inwentarzową. Jak wynika z zachowanych rocznych sprawozdań z pracy archiwum (za lata 1977 - 1987), oprócz gromadzenia, ewidencjonowania i porządkowania akt, archiwistka KW przeprowadzała liczne kontrole w terenie, szkolenia i instruktaże, jednocześnie udostępniając zasób już zgromadzony²¹.

¹⁶ KW PZPR Legnica, sygn. 923 i 924.

¹⁷ KW PZPR Legnica, sygn. 923.

¹⁸ Tamże, sprawozdanie z pracy archiwum KW za rok 1977.

¹⁹ Uwaga na ten temat patrz: Maria Jutran, *Kilka uwag o przydatności dubletów akt byłych KP PZPR przekazanych do archiwum KW PZPR w Legnicy*, „Archiwa Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej”, nr 9, 1988, s. 14 - 15.

²⁰ W 1985 r. archiwum KW w Legnicy zostało umieszczone w grupie najlepiej pracujących archiwów KW; J. Paszta, *Przejmowanie i opracowanie materiałów archiwalnych w archiwach komitetów wojewódzkich PZPR*, „Archiwa Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej”, nr 7, 1985, s. 6-21.

²¹ Patrz przypis 16.

Przejęcie i opracowanie legnickich akt partyjnych

Po samorozwiązaniu się PZPR, decyzją Rady Ministrów z dnia 19 marca 1990 r., materiały archiwalne b. PZPR stały się z mocy ustawy własnością państwa i jako takie, podlegały przejęciu przez archiwa państwowe²². Dysponentem archiwum KW PZPR w Legnicy po rozwiązaniu partii stał się pełnomocnik Rady Naczelnej Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej (*SdRP*) ds. organizacyjno - technicznych w województwie legnickim. 21 marca komisja złożona z pracowników Archiwum Państwowego we Wrocławiu i Legnicy oraz przedstawiciele: Wojewódzkiego Biura Poselsko - Senatorskiego Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego w Legnicy, Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Legnicy i Wojewódzkiej Grupy Inicjatywnej SdRP, w trakcie wyrywkowej kontroli archiwum KW, stwierdziła istnienie 80 metrów bieżących akt z lat 1949 - 1990, kategorii A i B, w tym ok. 60 mb akt starannie uporządkowanych (w wiązanych teczkach, wewnątrz luźne dokumenty), wraz z ewidencją w postaci ksiąg i kart inwentarzowych. Cała zachowana dokumentacja, bez względu na kwalifikację archiwalną i miejsce przechowywania, miała zostać przejęta przez państwową służbę archiwalną.

W sprawie przekazania akt osobowych b. pracowników aparatu partyjnego, przechowywanych w Referacie Kadr b. KW PZPR, których wydania do Archiwum Państwowego Oddział w Legnicy odmówił sukcesor PZPR, Wojewódzki Komitet Wykonawczy SdRP w Legnicy, prowadzono wielomiesięczną i bezskuteczną korespondencję, m. in. pomiędzy Archiwum Państwowym we Wrocławiu, jego Oddziałem w Legnicy, Urzędem Rady Ministrów, Urzędem Wojewódzkim w Legnicy, a zwłaszcza Pełnomocnikiem SdRP w Legnicy. Pełnomocnik wręcz odmówił przekazania do Archiwum Państwowego tychże akt, powołując się na wiążące go w tej sprawie decyzje Zjazdu PZPR i Kongresu SdRP. Pełne kurtuazji i troski o archiwalia pisma Rady Naczelnej SdRP w Warszawie kierowane do Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych wyjaśniały kłopoty z przejęciem akt osobowych przez archiwa państwowe różnymi względami, jak np. koniecznością ich zatrzymania w celu formułowania stosownych wniosków o świadczenia emerytalno - rentowe b. pracowników etatowych partii, lub też nieukonstytuowaniem się władz statutowych Socjaldemokracji RP. Archiwum Państwowe zostało zmuszone do skierowania do Prokuratury Wojewódzkiej w Legnicy sprawy o niszczenie materiałów

²² Polecenie „zorganizowania przejęcia materiałów archiwalnych b. PZPR przez służby archiwalne Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych” wydał ówczesny Minister Edukacji Narodowej prof. Henryk Samsonowicz, zgodnie z decyzją Rady Ministrów z 19 marca 1990 r.

archiwalnych byłej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Komitecie Wojewódzkim w Legnicy w pierwszych miesiącach 1990 r.²³

W rezultacie postępowania Prokuratury i pertraktacji z przedstawicielami Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego SdRP w Legnicy, Archiwum uzyskało kopie świadectw pracy b. pracowników etatowych KW PZPR (31 grudnia 1990 r.) oraz wyjaśnienie, że akta zostały przekazane wraz z pracownikami do innych zakładów pracy, lub też do ich rąk własnych. Śledztwo Prokuratury Wojewódzkiej dotyczyło również innych akt, które przypuszczalnie mogły zostać zniszczone: kancelarii tajnej KW w Legnicy oraz akt jawnych, których domniemany brak stwierdzono na podstawie porównania tytułów pustych segregatorów znalezionych na korytarzach Komitetu Wojewódzkiego ze sporządzonym z natury spisem akt przejętych z KW przez Archiwum Państwowe. Prokuratura Wojewódzka w Legnicy przeprowadziła śledztwo, umorzone „*wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego*”²⁴. Losu akt z kancelarii tajnej KW nie udało się ustalić (jak i osoby odpowiedzialnej za prowadzenie kancelarii w ostatnich tygodniach istnienia KW).

Wszystkie przejęte z archiwum b. KW PZPR w Legnicy akta wpisano 6 listopada 1990 r. do księgi nabytków Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy pod numerem 875 jako zespół (złożony) nr 381: „*Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy*” (w ogólnej ilości 5715 j. a. = 110 mb, w tym ok. 1200 j. a. = 30 mb akt nieuporządkowanych, głównie KW, komitetów zakładowych i podstawowych organizacji partyjnych). W 2003 r. 188 j. a. = 4,2 mb akt b. komitetów powiatowych PZPR (z lat 1949 – 1975) przekazano do Archiwum Państwowego we Wrocławiu w ramach scalania zespołów, a kolejne 1749 j. a. = 26,21 mb wyłączono z zespołu, tworząc 41 zespołów prostych: komitety miejskie, miejsko - gminne i gminne PZPR, w tymże roku całkowicie opracowanych. Akta tych zespołów zachowały się dość dobrze, szczególnie wytworzone do roku 1986 - 1987, które zdążyło jeszcze przejąć i uporządkować archiwum KW. Do częściowego uporządkowania i opracowania w formie inwentarzy książkowych w Archiwum Państwowym pozostało kilkadziesiąt mniejszych zespołów, w tym: Komitetów Rejonowych PZPR, Rejonowych Ośrodków Pracy Partyjnej, Komitetów Zakładowych i POP (patrz załączona tabela, zespoły od nru 743 do 833). Stan zachowania dokumentacji tych z kolei zespołów jest czasem szczątkowy, szczególnie POP i Komitetów Rejonowych. Kompletniej zachowały się, sądząc z ilości j. a., niektóre zespoły Komitetów Zakładowych PZPR,

²³ Na zasadzie art. 14 k. p. k. oraz art. 52.1 Ustawy archiwalnej.

²⁴ Postanowienie Prokuratury Wojewódzkiej w Legnicy z dnia 27 listopada 1991 r., sygn. akt II Ds. 19/91/S.

zwłaszcza wielkich zakładów przemysłowych z silną organizacją partyjną (jak np. Zakłady Górnicze „Rudna”, „Polkowice” i „Konrad” czy Huta Miedzi „Głogów”).

Najważniejszy i najbogatszy zespół akt partyjnych województwa legnickiego to niewątpliwie „*Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy*”, z lat [1944] 1975 - 1990. W chwili przejęcia zespół liczył ok. 2 600 j. a., w tym 1129 teczek akt osobowych i materiałów wspomnieniowych, listy płac pracowników aparatu partyjnego z lat 1975 - 1990 (kat. B 50), fotografie, wydawnictwa KW; ponad 500 j. a. było całkowicie nieuporządkowanych, szczególnie akta wydziałów (jak np. Polityczno - Organizacyjnego, Polityki Kadrowej, Rolnego, Ekonomicznego) wytworzone w latach 1986 - 1988. Z grupy akt tzw. „uporządkowanych” jeszcze w archiwum KW (ok. 840 j. a., z nadanymi sygnaturami), z kilkuset jednostek aktowych usunięto zbędne wtórniki (np. drugie i kolejne egzemplarze referatów i przemówień, całkowitego ułożenia wewnątrz teczek wymagały np. teleksy wysyłane i otrzymywane z KC (ok. 30 j. a.), itd. Dla 1129 teczek zawierających materiały wspomnieniowe i akta osobowe działaczy PZPR ustalono daty skrajne oraz usunięto z nich części metalowe.

Zespół po opracowaniu liczy ogółem 2 743 j. a. = 29,39 mb, w tym część całkowicie opracowana 2 424 j. a. = 25,6 mb. Dla zespołu sporządzono inwentarz książkowy (w bazie danych IZA), ze wstępem. Nie zmieniono tytułów jednostek nadanych w archiwum KW, zachowując oryginalną gramatykę. Część tytułów akt nieuporządkowanych w archiwum KW uzupełniono podczas porządkowania ich w Archiwum Państwowym w Legnicy. Do opracowania jako odrębna część zespołu KW PZPR w Legnicy pozostały luźne fotografie.

Akta Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Legnicy nie zachowały się kompletnie, szczególnie za ostatnie lata jego istnienia (1988 - 1990). Nie zachowały się teleksy wysyłane do KC w 1989 r., budżet i bilans za 1989 r., nie ma żadnych akt z kancelarii tajnej KW w Legnicy, luki w dokumentacji mogą występować w poszczególnych jednostkach aktowych.

W poszczególnych seriach (czyli aktach władz i wydziałów Komitetu Wojewódzkiego) zachowały się następujące akta:

1. Konferencje sprawozdawczo - wyborcze, sprawozdawczo - programowe, przedzjazdowe: protokoły obrad, stenogramy, inne materiały, z lat 1975 - 1989, 23 j. a.;
2. Plenum KW: protokoły posiedzeń, z lat 1975 - 1989, 61 j. a.;
3. Wojewódzka Komisja Rewizyjna (Kontrolno - Rewizyjna): protokoły posiedzeń, kontroli, sprawozdania, z lat 1975 - 1989, 40 j. a.;
4. Egzekutywa KW: protokoły posiedzeń z lat 1975 - 1990, 256 j. a.;

5. Wojewódzka Komisja Kontroli Partyjnej: m. in. protokoły posiedzeń, uchwały, sprawozdania, z lat 1975 - 1987, 24 j. a.;
6. Kancelaria I Sekretarza (Wydział Organizacji Pracy): akta bardzo różnorodne, m. in. instrukcje i materiały z KC, przemówienia I Sekretarza KW, protokoły posiedzeń Sekretariatu, materiały dotyczące sytuacji w województwie legnickim, stanu wojennego, związków zawodowych, współpraca z innymi partiami komunistycznymi, plany pracy, z lat 1975 - 1990, 336 j. a.;
7. Wydział Organizacyjny: m. in. teleksy do KC dotyczące sytuacji społeczno - politycznej w województwie, informacje wewnątrzpartyjne, kampanie sprawozdawczo - wyborcze, wybory i referenda, narady aktywu partyjnego, ankiety statystyczne KW, z lat 1975 -1989, 133 j. a.,
8. Wydział Ideologiczny i Propagandy: m. in. plany pracy i sprawozdania, informacje dotyczące organizacji masowych, środków masowego przekazu, obchody świąt państwowych, placówki kulturalnych w województwie, związki i stowarzyszenia, archiwum KW, gazetka „*Naszym Zdaniem*” z 1981 r., z lat 1975 - 1988, 74 j. a.;
9. Wydział Ekonomiczny (Społeczno - Ekonomiczny): m. in. plany pracy, materiały Komisji Miedziowej, sytuacja społeczno - ekonomiczna w województwie, budownictwo mieszkaniowe, z lat 1975 - 1989, 27 j. a.;
10. Wydział Rolny (Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej): m. in. protokoły narad Komisji Rolnej, informacje ogólne o sytuacji w rolnictwie, przemysł rolno - spożywczy, instrukcje itp. z KC, z lat 1975 - 1989, 40 j. a.;
11. Wydział Administracyjny: protokoły narad Wydziału, informacje dotyczące m. in. służby zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, obronności, nauki i oświaty, mniejszości narodowych, z lat 1978 - 1984, 20 j. a.;
12. Wydział Oświaty i Kultury: m. in. wytyczne i zalecenia centralnych i wojewódzkich władz PZPR, stan partii w środowiskach oświaty i kultury, z lat 1987 - 1989, 9 j. a.;
13. Referat Listów i Inspekcji: plany pracy Referatu, informacje ogólne, skargi i zażalenia (także anonimowe) nadsyłane do I Sekretarza KW, z lat 1975 - 1989, 64 j. a.;
14. Referat Kadr: m. in. polityka kadrowa partii, wykazy rezerwy kadrowej, wykazy pracowników aparatu partyjnego i wojewódzkiej organizacji partyjnej, sprawozdania statystyczne, z lat 1975 - 1989, 12 j. a.;
15. Wojewódzki Ośrodek Kształcenia Ideologicznego: plany pracy i programy szkoleniowe, protokoły narad, działalność szkoleniowo - odczytowa, dokumentacja konferencji ideologicznych, wydawnictwa własne („*Fakty*”, „*Vademecum*”, „*Pytania*”), dokumentacja

- Wieczorowego Uniwersytetu Marksizmu - Leninizmu (WUML) – m. in. wykazy imienne słuchaczy i wykładowców, sprawozdania z pracy terenowej, wytyczne władz wojewódzkich i centralnych PZPR, z lat 1975 - 1989, 69 j. a.;
16. Wydział Gospodarki Wewnątrzpartyjnej (Ogólny): budżety i bilanse KW PZPR w Legnicy, sprawozdania finansowe, plany etatów, z lat 1975 - 1988, 29 j. a.;
 17. Wojewódzka Szkoła Partyjna przy KW PZPR w Legnicy: sprawy organizacyjne, programy kursów, materiały z konferencji, seminariów i szkoleń, z lat 1984 - 1989, 9 j. a.;
 18. Materiały wspomnieniowe i akta osobowe działaczy – 1129 j. a., dokumenty z lat 1944 -1989;
 19. Wydawnictwa KW PZPR w Legnicy: m. in. „*Biuletyn Informacyjny*” z lat 1980 - 1988, wydawnictwa z konferencji sprawozdawczo - wyborczych, „*Serwis Informacyjny*” z 1982 r., 32 j. a.;
 20. Albumy fotograficzne, księgi pamiątkowe: m. in. księgi czynów dla uczczenia 35 - lecia PRL, budowy zakładów przemysłowych, Szpitala Wojewódzkiego w Legnicy, kroniki Komisji Historycznej przy KW (obok fotografii, wycinki z gazet), z lat 1976 - 1985, 37 j. a.

Edyta Łaborewicz

Aneks

**Zespoły b. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy**

Lp.	Nr zespołu	Nazwa zespołu	Daty skrajne akt	ilość teczek	ilość metrów bieżących akt
1.	381	Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy	[1944] 1975 - 1990	2743	29,39
2.	694	Komitet Miejski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Chojnowie	[1973] 1975 - 1982	34	0,66
3.	695	Komitet Miejski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Głogowie	1975 - 1989	66	1,22
4.	696	Komitet Miejski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Jaworze	1975 - 1988	61	0,90
5.	697	Komitet Miejski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy	1975 - 1989	90	2,00
6.	698	Komitet Miejski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Lubinie	1975 - 1988	66	1,15
7.	699	Komitet Miejski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Polkowicach	1975 - 1981	25	0,44
8.	700	Komitet Miejski Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Złotoryi	1975 - 1982	32	0,66
9.	702	Komitet Miejsko-Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Chocianowie	1973 - 1988	43	0,66
10.	703	Komitet Miejsko-Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Chojnowie	1981 - 1988	21	0,22
11.	704	Komitet Miejsko-Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Polkowicach	1981 - 1988	29	0,44
12.	705	Komitet Miejsko-Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Prochowicach	[1972] 1973 - 1989	55	0,90
13.	706	Komitet Miejsko-Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Przemkowie	1975 - 1988	41	0,45
14.	707	Komitet Miejsko-Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Ścinawie	1974 - 1988	47	0,80

Zespoły b. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy

15.	708	Komitet Miejsko-Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Złotorzy	1982 - 1989	26	0,44
16.	709	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Chojnowie	[1972] 1973 - 1981	26	0,40
17.	710	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Gaworzycach	[1972]1973 - 1989	56	0,90
18.	711	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Głogowie	[1972]1973 - 1989	46	0,70
19.	712	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Grębocicach	[1972]1973 - 1989	60	0,90
20.	713	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Gromadce	[1972]1973 - 1988	33	0,40
21.	714	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Jerzmanowej	[1972]1973 - 1988	44	0,60
22.	715	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kotli	[1972]1973 - 1988	26	0,30
23.	716	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Krotoszycach	[1972]1973 - 1989	41	0,60
24.	717	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kunicach	1973 - 1989	42	0,57
25.	718	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnickim Polu	[1972] 1973 - 1989	41	0,60
26.	719	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Lubinie	1973 - 1988	55	0,80
27.	720	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Męcince	[1972] 1973 - 1989	41	0,57
28.	721	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Miłkowicach	1973 - 1989	49	0,67
29.	722	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Mściwojowie	[1972] 1973 - 1989	49	0,62
30.	723	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Paszowicach	[1972] 1973 - 1989	39	0,55

31.	724	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Pęcławiu	[1972] 1973 - 1989	43	0,62
32.	725	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Pielgrzymce	[1972] 1973 - 1989	51	0,68
33.	726	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Polkowicach	[1972] 1973 - 1981	25	0,41
34.	727	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Radwanicach	[1972] 1973 - 1989	41	0,50
35.	728	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Rudnej	[1972] 1973 - 1989	42	0,56
36.	729	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Rui	[1972] 1973 - 1989	38	0,37
37.	730	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Udaninie	1973 - 1988	38	0,47
38.	731	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Warcie Bolesławieckiej	1975 - 1989	44	0,53
39.	732	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Wądrożu Wielkim	1973 - 1989	39	0,50
40.	733	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zagrodnie	1973 - 1989	42	0,54
41.	734	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Złotoryi	1973 - 1981	24	0,36
42.	735	Komitet Gminny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Żukowicach	[1972] 1973 - 1989	44	0,60
43.	743	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Chocianowie	[1986] 1989 - 1989	7	0,15
44.	744	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Chojnowie	1988 - 1989	4	0,05
45.	745	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Głogowie	1989 - 1989	5	0,15
46.	746	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Grębocicach	1988 - 1989	5	0,10
47.	747	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Jaworze	[1986] 1988 - 1989	7	0,10

Zespoły b. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy

48.	748	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy	1989 - 1989	5	0,10
49.	749	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Lubinie	1989 - 1989	9	0,10
50.	750	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Polkowicach	[1987] 1988 - 1989	8	0,10
51.	751	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Prochowicach	1989 - 1989	4	0,06
52.	752	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Przemkowie	[1987] 1988 - 1989	6	0,05
53.	753	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Ścinawie	1988 - 1989	6	0,10
54.	754	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Wądrożu Wielkim	1989 - 1989	2	0,04
55.	755	Komitet Rejonowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Złotoryi	1989 - 1989	10	0,20
56.	756	Rejonowy Ośrodek Pracy Partyjnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Głogowie	1981 - 1988	6	0,10
57.	757	Rejonowy Ośrodek Pracy Partyjnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Jaworze	1982 - 1988	19	0,40
58.	758	Rejonowy Ośrodek Pracy Partyjnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy	1981 - 1988	11	0,25
59.	759	Rejonowy Ośrodek Pracy Partyjnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Lubinie	1982 - 1988	22	0,45
60.	760	Rejonowy Ośrodek Pracy Partyjnej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Złotoryi	1982 - 1988	25	1,00
61.	761	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Bielanach	1973 - 1984	6	0,04
62.	762	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Bogomicach	1974 - 1981	4	0,04
63.	763	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Fabryce Automatów Tokarskich w Chocianowie	1974 - 1982	10	0,10

64.	764	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Fabryce Maszyn Rolniczych "Agromet-Dolzamet" w Chojnowie	1977 - 1977	1	0,01
65.	765	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Dolnośląskich Zakładach Wyrobów Papierniczych "Dolpakart" w Chojnowie	1975 - 1986	9	0,10
66.	766	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Państwowym Ośrodku Hodowli Zarodowej w Chojnowie	1973 - 1984	13	0,17
67.	767	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Hucie Miedzi "Głogów" w Żukowicach	1975 - 1986	103	3,20
68.	768	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Cukrowni "Głogów" w Głogowie	1972 - 1985	16	0,20
69.	769	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Fabryce Maszyn Budowlanych "Bumar-Famaba" w Głogowie	1975 - 1986	23	0,30
70.	770	Podstawowa Organizacja Partyjna i Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Głogowskim Przedsiębiorstwie Budowlanym w Głogowie	1975 - 1989	18	0,26
71.	771	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Przedsiębiorstwie Państwowej Komunikacji Samochodowej w Głogowie	1972 - 1983	17	0,20
72.	772	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Nadleśnictwie Głogówko	1983 - 1988	2	0,02
73.	773	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej "Pokój" w Górkowie	1975 - 1985	4	0,04
74.	774	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Grębocicach	1973 - 1988	7	0,08

Zespoły b. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy

75.	775	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Odlewni Żeliwa w Gromadce	1976 - 1985	6	0,07
76.	776	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Górniczych "Konrad" w Iwinach	1968 - 1985	40	0,40
77.	777	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Kuzienniczych i Maszyn Rolniczych w Jaworze	1974 - 1985	30	0,40
78.	778	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Fabryce Wytwarzania Metalowych w Jaworze	1975 - 1985	7	0,08
79.	779	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Jaworskich Zakładach Chemii Gospodarczej "Pollena" w Jaworze	1975 - 1985	8	0,08
80.	780	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Spółdzielni Inwalidów "Inprodu" w Jaworze	1975 - 1985	7	0,10
81.	781	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Cukrowni w Jaworze	1974 - 1978	6	0,06
82.	782	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w Jerzmanowej	1976 - 1981	5	0,04
83.	783	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zbiorczej Szkole Gminnej w Kotli	1983 - 1983	1	0,01
84.	784	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Spółdzielni Kółek Rolniczych w Krotoszycach	1975 - 1982	6	0,05
85.	785	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Hucie Miedzi "Legnica" w Legnicy	1975 - 1985	24	0,40
86.	786	Kolejowy Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Węźle Polskich Kolei Państwowych Legnica – Miłkowice	1975 - 1986	35	0,40

87.	787	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Fabryce Przewodów Nawojowych "Polkabel" w Legnicy	1975 - 1977	4	0,03
88.	788	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Komendzie Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Legnicy	1977 - 1979	4	0,07
89.	789	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Pracowników Kultury w Legnicy	1970 - 1977	8	0,12
90.	790	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Szkole Podstawowej Nr 4 w Legnicy	1975 - 1984	3	0,03
91.	791	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Urzędzie Wojewódzkim w Legnicy	1975 - 1981	18	0,35
92.	792	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Wojewódzkiej Spółdzielni Spożywców "Społem" w Legnicy	1974 - 1978	2	0,04
93.	793	Podstawowa Organizacja Partyjna i Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Mechanicznych "Legmet" w Legnicy	1974 - 1986	18	0,25
94.	794	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Przemysłu Dzierżarskiego "Hanka" w Legnicy	1974 - 1988	27	0,43
95.	795	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Przemysłu Dzierżarskiego "Milana" w Legnicy	1975 - 1987	14	0,22
96.	796	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Przemysłu Odzieżowego "Elpo" w Legnicy	1974 - 1986	9	0,12
97.	797	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zespole Szkół Budowlanych w Legnicy	1972 - 1985	5	0,07
98.	798	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Państwowym Domu Pomocy Społecznej w Legnickim Polu	1973 - 1985	10	0,10

Zespoły b. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy

99.	799	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Warzywniczym Zakładzie Doświadczalnym w Leszkowicach	1974 - 1983	4	0,04
100	800	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładzie Budowy Kopalń w Lubinie	1975 - 1985	16	0,26
101	801	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Górniczych "Lubin" w Lubinie	1975 - 1984	38	0,50
102	802	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Dolnośląskiej Fabryce Instrumentów Lutniczych w Lubinie	1975 - 1980	7	0,10
103	803	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kombinacie Budownictwa Ogólnego w Lubinie	1974 - 1986	8	0,12
104	804	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Liceum Ogólnokształcącym w Lubinie	1975 - 1980	4	0,04
105	805	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładzie Transportu w Lubinie	1975 - 1987	16	0,20
106	806	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych w Lubinie	1975 - 1982	3	0,03
107	807	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zbiorczej Szkole Gminnej w Miłkowicach	1974 - 1978	5	0,03
108	808	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zbiorczej Szkole Gminnej w Nielubii	1973 - 1980	5	0,04
109	809	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Paszowicach	1975 - 1984	5	0,05
110	810	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Państwowym Ośrodku Maszynowym w Piekarach Wielkich	1974 - 1980	7	0,07

111	811	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Górniczych "Polkowice" w Polkowicach	1975 - 1986	41	1,20
112	812	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Górniczych "Rudna" w Polkowicach	1974 - 1984	39	0,75
113	813	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Naprawczych Maszyn w Polkowicach	1975 - 1985	7	0,10
114	814	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Gminnej Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" w Polkowicach	1975 - 1986	5	0,05
115	815	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Górniczych "Sieroszowice" w Polkowicach	1981 - 1986	13	0,20
116	816	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Dolnośląskich Zakładach Białokórnico-Rękawicznicych "Renifer" w Prochowicach	1973 - 1985	7	0,07
117	817	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Prochowickich Zakładach Drobiarskich w Prochowicach	1973 - 1986	8	0,10
118	818	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Metalurgicznych w Przemkowie	1975 - 1985	13	0,12
119	819	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej "Międzyszkolna" w Przemkowie	1986 - 1987	3	0,01
120	820	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Cementowni "Podgrodzie" w Raciborowicach	1974 - 1985	5	0,08
121	821	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Lubuskich Zakładach Roszarniczych "Gorzów" Zakład w Radwanicach	1973 - 1984	5	0,06

Zespoły b. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w zasobie Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy

122	822	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Gminnej Spółdzielni "Samopomoc Chłopska" w Rudnej	1974 - 1985	4	0,05
123	823	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Stacji Hodowli Roślin Ogrodniczych w Snowidzy	1974 - 1984	5	0,04
124	824	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Chemii Gospodarczej "Pollena" w Ścinawie	1972 - 1983	6	0,05
125	825	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Twardocicach	1973 - 1981	4	0,03
126	826	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Tyńcu Legnickim	1975 - 1983	2	0,02
127	827	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Państwowych Zakładach Zbożowych Młyn Ujazd Górny	1973 - 1987	3	0,03
128	828	Komitet Zakładowy Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w Wierzchosławicach	1974 - 1985	8	0,11
129	829	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Górniczych "Lena" w Wilkowie	1975 - 1985	13	0,12
130	830	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Urzędzie Gminy Zagrodno	1975 - 1983	3	0,03
131	831	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Zakładach Obuwia "Odra" Zakład w Złotorzy	1976 - 1985	10	0,10
132	832	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Wojewódzkim Związku Spółdzielni Rolniczych "Samopomoc Chłopska" w Legnicy Zakład Handlu w Złotorzy	1975 - 1984	7	0,08
133	833	Podstawowa Organizacja Partyjna Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kopalniach Skalnych Surowców Drogowych w Złotorzy	1986 - 1988	1	0,01